

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 537735

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Radosław Rybarski

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Język wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy na temat funkcji religijności i duchowości w profilaktyce zdrowia psychicznego i psychoterapii oraz ich związku z indywidualnym odczuciem jakości życia.

Wymagania wstępne:

Znajomość głównych, psychologicznych koncepcji religijności człowieka oraz jakości życia

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

K_W01 Posiada podstawową wiedzę dotyczącą powiązań religijności z jakością życia.

K_W02 Zna rolę religii w obrazie klinicznym niektórych zaburzeń zdrowia psychicznego (np. zaburzeniu lękowym, dysocjacyjnym, obsesyjno-kompulsyjnym).

K_W03 Rozumie znaczenie związku przekonań z niektórymi aspektami jakości życia.

UMIĘTNOŚCI

K_U01 Potrafi omówić funkcje religijności w profilaktyce zdrowia psychicznego.

K_U02 Potrafi wskazać na konteksty, w których religijność może być czynnikiem zakłócającym jakość życia.

K_U03 Potrafi odróżnić problemy psychologiczne pacjenta, wymagające pomocy psychoterapeutycznej od problemów wymagających pomocy osób duchownych i potrafi nawiązać stosowną współpracę w zespole.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K_K01 Jest wrażliwy i docenia znaczenie przekonań religijnych ich powiązań z niektórymi aspektami jakości życia.

K_K02 Jest świadomy potrzeby zintegrowania indywidualnej religijności z rozwojem psychologicznym w ramach własnego światopoglądu i pomocy psychologicznej.

K_K03 Potrafi podyskutować na temat możliwości wykorzystania przekonań religijnych lub wspólnoty wyznaniowej jako potencjalnego źródła wsparcia.

K_K04 Potrafi porozmawiać na temat kompetencji psychologa i teologa w obszarze pomagania osobom z trudnościami psychicznymi.

Metody dydaktyczne:

1. Dyskusja.
2. Prezentacje wybranych zagadnień przez studentów.
3. Dyskusja w grupach.
4. Prezentacja multimedialna.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

1. Aktywność na zajęciach.
2. Prezentacja wybranego zagadnienia, jako wprowadzenia do dyskusji.
3. Obecność na zajęciach (dopuszczalne są 2 nieobecności)
4. Kolokwium

Treści programowe przedmiotu:

1. Rola religijności w jakości życia, zdrowia psychicznego.
2. Religijność w przeżywaniu choroby nowotworowej.
3. Religijność a lęk przed śmiercią.

4. Religijność w sytuacji kryzysów religijnych, dylematów moralnych, oraz zmagania religijnych i duchowych.
5. Znaczenie religijności w kontekście pomocy psychologicznej osobom o skłonnościach homoseksualnych.
6. Elementy religijne w obrazie klinicznym wybranych zaburzeń, np. zaburzeniu lękowym, dysocjacyjnym, obsesyjno-kompulsywnym.
7. Rola religijności w doświadczeniu krzywdy, procesach przebaczenia i pojednania.
8. Destrukcyjny aspekt religijności.
9. Znaczenie religijności i duchowości w poradnictwie psychologicznym i psychoterapii.
10. Rola religijności w profilaktyce i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, AA, DDA.

Literatura:

- Pargament, K. I., Mahoney, A., Shafranske, E. P. (red.), APA handbook of psychology, religion, and spirituality (Vol 2). Washington, DC, US: American Psychological Association.
- Aten, J., O'Grady, K., & Worthington, E., Jr. (Eds.) (2012). The Psychology of Religion and Spirituality for Clinicians: Using Research in Your Practice. New York: Routledge Taylor and Francis Group.
- Burke, M. T., Chauvin, J. C., & Miranti, J. G. (2005). Religious and spiritual issues in counseling. New York: Brunner-Routledge.
- Dębiec, J. (2000). Opętanie. Próba psychopatologicznego ujęcia problemu. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Ionata, P. (1995). Psychoterapia a problemy życia religijnego. Kraków.
- Płużek, Z. (2002). Psychologia pastoralna. Kraków: Instytut Teologiczny Księża Misjonarzy.
- Soiński, B. J. (2001). Pomoc psychologiczna w Wyższych Seminariach Duchownych w praktyce. W: J. Makselon (red.) Poradnictwo psychologiczno – religijne. Teoria i praktyka (ss. 125-140). Kraków: WN PAT.
- Zarzycka, B. (2011). Rola psychologa w formacji kapłańskiej i zakonnej. Duchowość w Polsce, 13, 91-102.
- Zarzycka, B., Larus, D. (2010). Porównanie profili MMPI-2 homoseksualnych i heteroseksualnych mężczyzn. Seksuologia Polska, 8, 2, 47-54.